

31985L0203

L 87/1

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

27.3.1985

DYREKTYWA RADY
z dnia 7 marca 1985 r.
w sprawie norm jakości powietrza w odniesieniu do dwutlenku azotu

(85/203/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 100 i 235,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

programy działań Wspólnot Europejskich w zakresie środowiska z 1973 r. ⁽⁴⁾, 1987 r. ⁽⁵⁾ i 1982 r. ⁽⁶⁾, przewidują, że należy przyznać priorytet środkom mającym na celu przeciwdziałanie zanieczyszczeniom dwutlenkiem azotu ze względu na jego szkodliwość, z uwzględnieniem obecnego stanu wiedzy o jego oddziaływaniu na zdrowie ludzkie i środowisko;

dostępne informacje techniczne i naukowe są niewystarczające, aby umożliwić Radzie ustanowienie szczególnych norm dla środowiska w ogóle, a przyjęcie wartości dopuszczalnych dla ochrony zdrowia ludzkiego przyczyni się również do ochrony środowiska;

wszelkie rozbieżności między już stosowanymi przepisami a tymi, które są przygotowywane w różnych Państwach Członkowskich w odniesieniu do zawartości dwutlenku azotu w powietrzu mogą prowadzić do nierównych warunków konkurencji i w konsekwencji bezpośrednio oddziaływać na funkcjonowanie wspólnego rynku; dlatego zbliżenie przepisów przewidziane w art. 100 Traktatu powinno być przeprowadzone w tej dziedzinie;

jednym z podstawowych zadań Wspólnoty jest wspierane na terenie całej Wspólnoty harmonijnego rozwoju działalności gospodarczej oraz ciągłego i zrównoważonego postępu, co jest niemożliwe bez podejmowania działań zwalczających zanieczyszczenie i uciążliwość lub bez poprawy jakości życia i ochrony środowiska; ponieważ Traktat nie przewiduje niezbędnych uprawnień, należy się odwołać do jego art. 235;

w celu ochrony w szczególności zdrowia ludzkiego i środowiska, konieczne jest ustalenie wartości dopuszczalnej dla dwutlenku azotu, której nie wolno przekroczyć na terytorium Państw Członkowskich w ustalonych okresach; wartość ta powinna się opierać na wynikach badań prowadzonych przez Światową Organizację Zdrowia, szczególnie w odniesieniu do zależności między dawką i skutkiem ustanowionym dla tej substancji zanieczyszczającej;

pomimo podjętych środków, może być niemożliwe przestrzeganie wartości dopuszczalnej w niektórych strefach; Państwa Członkowskie mogą otrzymać zezwolenie na tymczasowe odstępstwa, pod warunkiem że przedstawią Komisji plany stopniowej poprawy jakości powietrza w tych strefach;

należy spodziewać się, że Rada wkrótce ustanowi kolejne akty prawne umożliwiające Państwom Członkowskim wprowadzenie

⁽¹⁾ Dz.U. C 258 z 27.9.1983, str. 3.

⁽²⁾ Dz.U. C 337 z 17.12.1984, str. 434.

⁽³⁾ Dz.U. C 206 z 6.8.1984, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 112 z 20.12.1973, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 139 z 13.6.1973, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 46 z 17.2.1983, str. 1.

znacznie niższych wartości dopuszczalnych dla gazów odlotowych z pojazdów mechanicznych;

środki podjęte na mocy niniejszej dyrektywy muszą być wykonalne z ekonomicznego punktu widzenia i zgodne ze zrównoważonym rozwojem;

dwutlenek azotu jest również prekursorem w procesie tworzenia utleniaczy fotochemicznych, które mogą być szkodliwe dla człowieka i środowiska; działania zapobiegawcze mogą pomóc w ograniczaniu ich powstawania;

konieczne jest zakładanie stacji pomiarowych kontrolujących zgodność z wartością dopuszczalną dla dwutlenku azotu w powietrzu, a także pożądane jest, by stacje te mierzyły również wartość tlenu azotu, który jest przejściowym etapem przy powstawaniu dwutlenku azotu;

z uwagi na występowanie różnych metod analizy w Państwach Członkowskich konieczne jest zezwolenie, pod pewnymi warunkami, na używanie metod analizy innych niż metoda referencyjna ustanowiona w niniejszej dyrektywie;

ponadto, oprócz wartości dopuszczalnej, należy przewidzieć wartości zalecane służące poprawie ochrony zdrowia ludzkiego i długofalowej ochronie środowiska;

kolejne zmiany referencyjnej metody analizy, określonej w niniejszej dyrektywie, mogą być pożądane w świetle postępu naukowo-technicznego w tej dziedzinie; w celu ułatwienia realizacji zadań koniecznych do tego celu, należy ustanowić procedurę nawiązania ścisłej współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w ramach Komitetu ds. Dostosowania do Postępu Naukowo-Technicznego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Celem niniejszej dyrektywy jest:

- wyznaczenie wartości dopuszczalnej (załącznik I) dla dwutlenku azotu w powietrzu, w szczególności w celu ochrony ludzi przed skutkami występowania dwutlenku azotu w środowisku,
- ustanowienie wartości zalecanych (załącznik II) dla dwutlenku azotu w powietrzu, w celu poprawy ochrony zdrowia ludzkiego oraz przyczynienia się do długofalowej ochrony środowiska.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania w przypadku narażenia na działanie substancji w pracy lub wewnątrz budynków.

Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy:

- „wartość dopuszczalna” oznacza stężenie dwutlenku azotu, określone w tabeli w załączniku I, które nie może być przekroczone na terytorium Państw Członkowskich w ustalonych okresach na warunkach ustanowionych w następnych artykułach,
- „wartości zalecane” oznaczają stężenia dwutlenku azotu, podane w załączniku II, rozpatrywane w określonym czasie i przeznaczone w szczególności, aby służyć jako punkt odniesienia dla ustanowienia szczególnych programów w ramach stref określonych przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki, by zagwarantować, że od dnia 1 lipca 1987 r. stężenia dwutlenku azotu w powietrzu mierzone zgodnie z załącznikiem III nie są większe niż wartość dopuszczalna podana w załączniku I.

2. Jednakże w przypadku gdy w szczególnych okolicznościach stężenia dwutlenku azotu w powietrzu w niektórych strefach, pomimo podjętych środków, przekraczają wartość dopuszczalną podaną w załączniku I po dniu 1 lipca 1987 r., Państwo Członkowskie powiadamia o tym Komisję przed dniem 1 lipca 1987 r.

Państwo Członkowskie przesyła Komisji możliwie szybko plany stopniowej poprawy jakości powietrza w tych strefach. Plany te, sformułowane na podstawie istotnych informacji, co do charakteru, pochodzenia i zwiększania się zanieczyszczenia opisują w szczególności podjęte środki lub te, które mają być podjęte, a także procedury wprowadzone lub, które mają być wprowadzone przez dane Państwo Członkowskie. Takie środki i procedury muszą mieć na celu zmniejszenie stężenia dwutlenku azotu w powietrzu w obrębie wspomnianych stref do wartości nie przekraczających wartości dopuszczalnej podanej w załączniku I możliwie szybko i najpóźniej do dnia 1 stycznia 1994 r.

Artykuł 4

1. W strefach, w których zainteresowane Państwo Członkowskie uznaje za konieczne ograniczenie wzrostu lub zapobieganie przewidywalnemu wzrostowi zanieczyszczenia powietrza przez dwutlenek azotu w następstwie rozwoju obszarów miejskich i przemysłowych, może ustalić wartość niższą niż wartość dopuszczalna podana w załączniku I.

2. W strefach, w których zainteresowane Państwo Członkowskie uważa, że powinna być wprowadzona specjalna ochrona środowiska, może ono ustalić wartości, które są ogólnie niższe niż wartości zalecane podane w załączniku II.

Artykuł 5

Państwa Członkowskie mogą, w dowolnym momencie, ustalić bardziej surowe wartości niż te ustanowione w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 6

Państwa Członkowskie ustanawiają stacje pomiarowe, w celu dostarczenia danych koniecznych dla stosowania niniejszej dyrektywy zgodnie ze wskazaniami w załączniku III, w szczególności w strefach, w których wartość dopuszczalna jest przekroczona lub może być przekroczona oraz w strefach określonych w art. 4.

Stacje takie mogą również mierzyć stężenia tlenu azotu.

Artykuł 7

1. Od dnia 1 lipca 1987 r. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, nie później niż w ciągu sześciu miesięcy po zakończeniu (dnia 31 grudnia) rocznego okresu referencyjnego, o przypadkach, w których wartość dopuszczalna ustanowiona w załączniku I została przekroczona oraz o zanotowanych stężeniach.

2. Państwa Członkowskie również powiadamiają Komisję, nie później niż w ciągu jednego roku po zakończeniu rocznego okresu referencyjnego, o przyczynach występowania takich przypadków i o podjętych środkach zaradczych.

3. Ponadto Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, na jej żądanie o:

- zmierzonych stężeniach,
 - wartościach dopuszczalnych, nieprzekraczalnych terminach i harmonogramach, które ustanowiły,
 - podjętych właściwych środkach,
- dotyczących stref określonych w art. 4 ust. 1 i 2.

Informacje te muszą zostać udostępnione ogółowi społeczeństwa.

Artykuł 8

Komisja publikuje okresowo sprawozdanie zbiorcze w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 9

Stosowanie środków podjętych na mocy niniejszej dyrektywy nie może doprowadzić do znacznego pogorszenia jakości powietrza w strefach, poza obszarami miejskimi, w których poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu w momencie wykonywania niniejszej dyrektywy jest niski w porównaniu do wartości dopuszczalnej ustanowionej w załączniku I.

Artykuł 10

Podczas stosowania niniejszej dyrektywy Państwa Członkowskie wykorzystują:

- albo referencyjną metodę analizy określoną w załączniku IV,
- albo inną metodę analizy, którą przedstawiono Komisji, równoważną z metodą referencyjną.

Artykuł 11

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie zamierza wyznaczyć, w regionie przy granicy z jednym lub kilkoma Państwami Członkowskimi, wartości stężeń dwutlenku azotu w powietrzu zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2, uprzednio konsultuje to z zainteresowanymi Państwami Członkowskimi. Komisja jest informowana i może brać udział w takich konsultacjach.

2. Jeśli wartość dopuszczalna podana w załączniku I lub wartości określone w art. 4 ust. 1 i 2, pod warunkiem że te ostatnie wartości podlegały konsultacjom zgodnie z ust. 1, zostają przekroczone lub mogą zostać przekroczone z powodu znacznego zanieczyszczenia, którego źródło znajduje się lub może się znajdować w innym Państwie Członkowskim, zainteresowane Państwa Członkowskie przeprowadzają konsultacje w celu naprawienia sytuacji. Komisja jest informowana i może brać udział w takich konsultacjach.

Artykuł 12

Zmiany konieczne do dostosowania wskazań zawartych w załączniku IV do postępu technicznego przyjmowane są zgodnie z procedurą opisaną w art. 14. Zmiany te pośrednio lub bezpośrednio nie mogą zmieniać wartości dopuszczalnej ustanowionej w załączniku I.

Artykuł 13

1. Do celów art. 12 Komitet ds. dostosowania niniejszej dyrektywy do postępu naukowo-technicznego, dalej zwany jako „Komitet”, zostaje ustanowiony i składa się z przedstawicieli

Państw Członkowskich z przedstawicielem Komisji jako przewodniczącym.

2. Komitet przyjmuje swój regulamin.

Artykuł 14

1. W przypadku gdy stosowana jest procedura ustanowiona w niniejszym artykule, przewodniczący przekazuje sprawę Komitetowi z własnej inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela Państwa Członkowskiego.

2. Przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet przedstawia swoją opinię na temat tego projektu w terminie ustalonym przez przewodniczącego, w zależności od pilności sprawy. Decyzje podejmuje się większością 45 głosów, liczba głosów Państw Członkowskich jest ważona, jak przewidziano w art. 148 ust. 2 Traktatu. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

3. Komisja przyjmuje proponowane środki, jeśli są zgodne z opinią Komitetu.

Jeśli proponowane środki nie są zgodne z opinią Komitetu lub w przypadku braku opinii, Komisja niezwłocznie przedkłada Radzie propozycję środków, jakie powinny zostać podjęte. Rada podejmuje decyzje większością kwalifikowaną.

Jeśli Rada nie podejmie decyzji w ciągu 3 miesięcy po przekazaniu jej powyższej propozycji, Komisja przyjmuje proponowane środki.

Artykuł 15

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 1 stycznia 1987 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 16

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 7 marca 1985 r.

W imieniu Rady

A. BIONDI

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

WARTOŚĆ DOPUSZCZALNA DLA DWUTLENKU AZOTU

(Wartość dopuszczalna wyrażana jest w $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Objętość należy ustalić w następujących warunkach temperatury i ciśnienia: 293° K i 101,3 kPa)

Okres referencyjny ⁽¹⁾	Wartość dopuszczalna dla dwutlenku azotu
Rok	200
	98 percentyl obliczony na podstawie średnich wartości na godzinę lub na okres czasu krótszy niż godzina, zanotowanych w ciągu roku ⁽²⁾

⁽¹⁾ Roczny okres referencyjny zaczyna się dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, a kończy się dnia 31 grudnia.

⁽²⁾ W celu zapewnienia, iż obliczenia 98 percentyla zostaną uznane za ważne, musi być zebrane 75 % wszystkich wartości, jakie mogłyby zostać odczytane oraz w miarę możliwości, powinny być one rozłożone jednolicie w ciągu danego roku dla poszczególnych stanowisk pomiarowych.

W przypadku gdy wartości mierzone na niektórych stanowiskach nie są dostępne przez okres przekraczający 10 dni, obliczony percentyl musi być opatrzony taką adnotacją.

Obliczeń 98 percentyla na podstawie wartości zanotowanych w ciągu roku należy dokonywać w następujący sposób: 98 percentyl musi zostać obliczony na podstawie wartości zmierzonych w rzeczywistości. Zmierzone wartości powinny zostać zaokrąglone do najbliższej wartości wyrażonej w $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Dla każdego stanowiska wszystkie wartości powinny być wymienione w kolejności rosnącej:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \dots \leq X_k \leq \dots \leq X_{N-1} \leq X_N$$

98 percentyl odpowiada wartości składnika szeregu o liczbie porządkowej k, gdzie k jest obliczane według następującego wzoru:

$$k = (q \times N)$$

gdzie q jest równe 0,98 dla 98 percentyla oraz 0,50 dla 50 percentyla, N stanowi liczbę wartości zmierzonych w rzeczywistości. Wartość $(q \times N)$ powinna zostać zaokrąglona do najbliższej liczby całkowitej.

Tam gdzie sprzęt pomiarowy nie pozwala na otrzymanie wartości ciągłych, a zapewnia jedynie pomiary klas wartości wyższych niż $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dane Państwo Członkowskie może, w celu obliczenia percentyla, wykorzystać interpolację, pod warunkiem że jej wzór został uznany przez Komisję oraz że klasy wartości nie są wyższe niż $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Takie czasowe odstępstwo obowiązuje jedynie dla sprzętu obecnie instalowanego na okres, który nie przekracza trwałości sprzętu oraz w każdym przypadku ograniczony jest do 10 lat od momentu zastosowania niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK II

WARTOŚCI ZALECANE DLA DWUTLENKU AZOTU

(Wartość dopuszczalna wyrażana jest w $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Objętość należy ustalić w następujących warunkach temperatury i ciśnienia: 293° K i 101,3 kPa)

Okres referencyjny	Wartości dopuszczalne dla dwutlenku azotu
Rok	50
	50 percentyl obliczony na podstawie średnich wartości na godzinę lub na okres czasu krótszy niż godzina, zanotowanych w ciągu roku
	135
	98 percentyl obliczony na podstawie średnich wartości na godzinę lub na okres czasu krótszy niż godzina, zanotowanych w ciągu roku

Przy obliczaniu powyższych percentyli musi być użyty wzór podany w przypisie drugim załącznika I, gdzie wartość q wynosi 0,50 dla 50 percentyla i 0,98 dla 98 percentyla.

ZAŁĄCZNIK III

MONITOROWANIE STĘŻENIA DWUTLENKU AZOTU

1. Celem mierzenia stężenia NO_2 w środowisku jest jak najdokładniejsze oszacowanie indywidualnego ryzyka narażenia na jego działanie przy przekroczeniu wartości dopuszczalnej; punkt pomiaru powinny być wybrane przez Państwa Członkowskie, tam gdzie to możliwe, spośród stanowisk, w których ryzyko może być największe.

Dwa oddzielne przypadki wymagają rozpatrzenia:

- 1.1. strefy w przeważającym stopniu dotknięte zanieczyszczeniem spowodowanym przez pojazdy mechaniczne i dlatego ograniczone do rejonów przy drogach o dużym natężeniu ruchu;
- 1.2. bardziej rozległe strefy, w których zanieczyszczenia z różnych źródeł także znacznie przyczyniają się do zanieczyszczenia.

2. W przypadku 1.1 punkt pomiaru winny być wybierane tak, aby:

- obejmowały główne typy stref w przeważającym stopniu dotknięte zanieczyszczeniem powodowanym przez pojazdy mechaniczne, szczególnie ulice o obustronnej zabudowie o dużym natężeniu ruchu i główne skrzyżowania,
- w miarę możliwości zawierały jedno z najwyższych stężeń dwutlenku azotu, jak określono w ust. 1.

3. Liczba stacji ustanowiona dla stref określonych w ust. 1.2 powinna odzwierciedlać:

- rozmiar skażonej strefy,
- nierównomierne rozmieszczenie przestrzenne zanieczyszczenia.

Wybór miejsc nie powinien wykluczać ulic obustronnie zabudowanych o dużym natężeniu ruchu i głównych skrzyżowań jak określono w ust. 2, jeżeli występuje zagrożenie przekroczenia wartości dopuszczalnej spowodowanego znacznym zanieczyszczeniem pochodzącym z stałych źródeł spalania.

4. Ostateczny odczyt urządzeń pomiarowych powinien przebiegać w taki sposób, aby średnia godzinowa lub średnia obliczona w krótszym okresie czasu mogła być obliczona zgodnie z przepisami załącznika I. Aby umożliwić przeprowadzenie kontroli, dane powinny być przechowywane:

- do momentu, kiedy następny okresowe sprawozdanie zostanie sporządzone przez Komisję, jak przewidziano w art. 8, w przypadku gdy wartość dopuszczalna nie została przekroczona,
- do momentu, kiedy środki wymagane w art. 3 zostaną podjęte, w przypadku gdy wartość dopuszczalna została przekroczona.

—

ZAŁĄCZNIK IV

REFERENCYJNA METODA ANALIZY UŻYWANA DO CELÓW NINIEJSZEJ DYREKTYWY

Jako referencyjna metoda analizy do celów określenia stężenia dwutlenku azotu używa się chemiluminescencyjna metoda opisana w normie ISO DIS 7996.

Wersje językowe tych metod opublikowane przez ISO i inne wersje poświadczone przez Komisję jako zgodne z nimi uznawane są za autentyczne.

Podczas wykorzystywania metod pomiaru, następujące kwestie powinny być wzięte pod uwagę:

1. Głowica do pobierania próbek powinna znajdować się w odległości co najmniej 0,5 m od zabudowań, aby uniknąć działania ekranującego.
2. Odcinek pomiarowy (rury i połączenia) powinien być wykonany z materiałów obojętnych (np. szkło, PTFE, stal nierdzewna), które nie zmieniają stężenia NO₂.
3. Odcinek pomiarowy między głowicą próbki a urządzeniem powinien być jak najkrótszy. Czas potrzebny dla przejścia próbki objętościowej gazu przez odcinek pomiarowy nie powinien przekroczyć 10 s.
4. Wlot do głowicy do pobierania próbek musi być chroniony przed deszczem i owadami. Jeśli używany jest filtr wstępny, winien być wybrany i utrzymywany (regularne czyszczenie) w takim stanie, aby zminimalizować jego wpływ na stężenie NO₂.
5. Należy uniknąć kondensacji wewnątrz odcinka pomiarowego.
6. Odcinek pomiarowy powinien być regularnie czyszczony, z uwzględnieniem lokalnych warunków.
7. Na pobieranie próbek nie powinny mieć wpływu gazy pochodzące z urządzenia lub systemu kalibrowania.
8. Próbkę w głowicy nie powinna być wystawiona na oddziaływanie instalacji sąsiadujących (klimatyzacji lub urządzeń do przesyłania danych).
9. Powinny być podjęte wszystkie konieczne środki ostrożności, by zapobiec sytuacji, kiedy zmiany temperatury powodują występowanie nadmiernej ilości błędów pomiaru.
10. Narzędzia powinny być regularnie kalibrowane.
11. Odcinek pomiarowy musi być hermetyczny, a natężenie przepływu należy regularnie sprawdzać.